

مقایسه سبک زندگی آرامش‌مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی همسران

در بین زوجین ازدواج‌های سفید، سنتی و مدرن

Comparison of relaxed lifestyle, family functioning and spouses' sense of happiness among white, traditional and modern married couples

Zeinab Moeimpour

M.Sc., Islamic Azad University, Ashtian Branch.

moeinizainab@gmail.com

زینب معینی پور

کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آشتیان.

Abstract

The aim of this study was to investigate and compare the differences in lifestyle and happiness between couples with white, traditional, and modern marriages. The method of the present study was descriptive and causal-comparative. The study population included all female patients referred to the Welfare Counseling Center of Ashtiani in 1397. The sample consisted of 45 women who had traditional, modern, and white marriages. Sampling was done purposefully so that 15 people were replaced in each group. The analysis was performed using SPSS-21 software using one-way and multi-way analysis of variance. Findings showed that there is a significant difference between the variables of a relaxed lifestyle, family functioning, and couples' sense of happiness. The study found that sedentary lifestyles were more common in traditional marriages than in modern marriages and white marriages. But there was no significant difference between modern marriage and white marriage in this index. It was also shown in the section on feelings of happiness that the level of feelings of happiness of couples in modern marriages is higher than the other two groups.

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی و مقایسه تفاوت سبک زندگی و احساس خوشبختی در بین زوجین با ازدواج سفید، سنتی و مدرن بود. روش پژوهش حاضر توصیفی و از نوع علی-مقایسه‌ای بود. جامعه پژوهش شامل کلیه مراجعه‌کننده‌های زن به مرکز مشاوره بهزیستی شهر آشتیان در سال ۱۳۹۷ بود. نمونه پژوهش شامل ۴۵ نفر از زنان بود که ازدواج‌های سنتی، مدرن و سفید داشتند. نمونه‌گیری به صورت هدفمند انجام گرفت، به طوری که در هر گروه ۱۵ نفر جایگزین شدند. تحلیل یافته با استفاده نرم‌افزار spss-21 با روش تحلیل واریانس یکراهه و چند راهه انجام شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که بین متغیرهای سبک زندگی آرامش مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی زوجین تفاوت معنی‌داری وجود دارد. نتیجه پژوهش این بود که میزان سبک زندگی آرامش مدار در گروه ازدواج‌های سنتی بیشتر از ازدواج‌های مدرن و ازدواج سفید بود؛ اما بین ازدواج مدرن و ازدواج سفید در این شاخص، تفاوت معناداری وجود نداشت. همچنین در بخش احساس خوشبختی نشان داده شد که میزان احساس خوشبختی زوجین در ازدواج‌های مدرن بالاتر از دو گروه دیگر است.

Keywords: *Calm lifestyle, family function and women's sense of happiness.*

واژه‌های کلیدی: سبک زندگی آرامش مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی پانوان.

ویرایش نهایی: فروردین ۱۴۰۰

پذیرش: مهر ۹۹

دربافت: مرداد ۹۹

نوع مقاله: کاربردی

مقدمه

ازدواج پیمان و پیوند مقدسی است میان دو جنس مخالف بر پایه روابط پایای جنسی، عاطفی و معنوی و بر اساس انعقاد قرارداد شرعی، اجتماعی و قانونی که تعهداتی را برای زوجین به وجود می‌آورد. ازدواج، پیوند دو شخصیت است با حفظ نسبت نسبی استقلال هر یک از زن و شوهر، برای همکاری متقابل، نه از بین بردن یک شخصیت به خاطر تکمیل خواسته‌های دیگری. به عبارت دیگر ازدواج، قراردادی است رسمی، برای پذیرش یک تعهد متقابل جهت زندگی خانوادگی که آدمی در خط سیر معین و مشخصی از زندگی قرار می‌گیرد. این قرارداد با رضایت و خواسته طرفین، بر مبنای آزادی کامل دو طرف منعقدشده و در سایه آن روابطی بس نزدیک بین آن دو پدید می‌آید (سلیمی و کریمی، ۱۳۹۱).

مقایسه سبک زندگی آرامش مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی همسران در بین زوجین ازدواج های سفید، سنتی و مدرن
Comparison of relaxed lifestyle, family functioning and spouses' sense of happiness among white, ...

ازدواج ارتباطی است که دارای ویژگی های بی نظیر و گسترهای می باشد. ازدواج ارتباطی است که دارای ابعاد زیستی، عاطفی، روانی، اقتصادی و اجتماعی است. به عبارت دیگر، همزیستی^۱ زوجین در درون خانواده، موجب چنان ارتباط عمیق و همه جانبه ای می شود که بی هیچ شک و تردیدی قابل مقایسه با هیچ یک از دیگر ارتباطات انسانی نیست، به نحوی که قرارداد ناشی از آن دارای نوعی تقدس است (فرانکلین^۲، ۲۰۱۰، ترجمه خواجه و همکاران، ۱۳۹۱).

در خصوص رابطه میان همباشی و فروپاشی ازدواج شکاف عمیقی بین مطالعات جدید و قدیم وجود دارد. تا همین چند سال پیش، شک کمی وجود داشت که همباشی قبل ازدواج رابطه مستقیمی با فروپاشی ازدواج دارد. یکی از نکاتی که بر آن تأکید می شد این بود که همخانه ها گروههای انتخابی اند و نگرش هایی دارند که احتمال ثبات خانوادگی را کاهش می دهد؛ و دیگر ادعا می شد که تجربه همباشی افراد را تغییر می دهد به طوری که آن ها تمایل بیشتری به ازدواج خاتمه دهند (تیچمن^۳، ۲۰۰۳). در هر صورت همچنان این شکاف در بین نظریه های امروزی وجود داشته است.

به طور کلی می توان گفت که ازدواج سفید^۴ و ازدواج دو رقیب یکدیگر به شمار می آیند، به نحوی که در تجربه کشورهای دیگر نیز افزایش همباشی به معنای کاهش ازدواج بوده است (کوپن^۵، ۲۰۱۳). از طرفی سن ازدواج در طی سال های متتمادی در ایران در حال افزایش بوده است. افزایش سهم زنان در آموزش عالی، گسترش اجتماعات شهری، فزونی تنوع فرهنگی، گرایش به بازار کار و اشتغال برای زنان، افزایش بیکاری جوانان و مسائل و مشکلات اقتصادی از جمله مهم ترین عوامل افزایش سن ازدواج نیز یکی از عوامل محدود شدن فرسته های ازدواج برای زنان است (کاظمی پور، ۱۳۸۵). از این رو شاهد گرایش پی در پی جوانان در سن ازدواج به ازدواج سفید و غیررسمی می باشیم.

از طرفی ازدواج سفید را می توان نوعی سبک زندگی در نظر گرفت که خود می تواند یکی از انواع جدید خانواده های باشد. بدین نحو که فاضلی (۱۳۹۱) از خانواده های "هم بالین یا هم باش" به عنوان یکی از انواع خانواده های در حال ظهور شهری نام می برد. همچنین در خصوص ویژگی های این نوع خانواده نیز می افزاید که این تغییر در معنای خانواده هسته ای، پیامدهای مهمی داشته است و باعث دگرگونی مناسبات، معنا و مسیر زندگی شده است.

ازدواج سفید را می توان به نوعی پدیده حاصل از تضاد ارزش های نسل های مختلف در نظر گرفت. درواقع پیوند رویکرد تضاد ارزش ها با بحث شکاف نسلی هنگامی اتفاق می افتد که مجموعه هنجارها و ارزش های یک نسل متضاد با مجموعه هنجارها، باورها و ارزش های نسل دیگر باشد. در این صورت دو مجموعه متضاد از هنجارها، باورها و ارزش ها خواهیم داشت. بدین صورت که ارزش های نسل جوان در برابر ارزش های نسل جوان و آشنا با فرهنگ مدرن با نسل غریبه با این فرهنگ در برابر یکدیگر قرار گرفته اند. نسل جوانی که در حوزه مربوط به نگاه به ازدواج و دین و سبک زندگی با نسل های پیشین خود شکاف فرهنگی پیدا کرده است. بدین طریق است که پدیده ازدواج سفید از شکاف حاصل از تفاوت های فرهنگی دو نسل نو و کهنه سر بر می آورد. بدین صورت که نسل نو ازدواج سفید را پدیده ای به هنجار می داند و نسل قدیمی تر این پدیده را برنمی تاید (محسن زاده، ۱۳۸۹). نیاز به ایجاد روابط انسانی یکی از نیازهای عاطفی انسان است و ازدواج صمیمی ترین نوع رابطه در پاسخ به کلیه نیازها، اعم از جسمانی و روانی است. تمام افرادی که می خواهند ازدواج کنند قبل از شروع زندگی زناشویی به تحقق زندگی مشترک موفق و بادوام امیدوار هستند. واقعیت امر این است که زندگی زناشویی همیشه در معرض خطر است و مشکلات متعددی نظری نارضایتی زناشویی، اعتیاد همسر، روابط خارج از چارچوب خانواده، مشکلات مالی و غیره آن را تهدید می کند. گاهی این مشکلات چنان پیچیده و لایحل می شوند که چاره ای جز طلاق باقی نمی ماند. یکی از ریشه های بروز این مشکلات در فرایند انتخاب، در ابتدای زندگی زناشویی است که مسیر ادامه زندگی را با دشواری های فراوانی روبرو می سازد (درویش زاده و پاشا، ۱۳۹۴).

آماده شدن برای ازدواج رویکرد نسبتاً تازه ای برای پیشگیری از نارضایتی و شکست در زندگی زناشویی است و مبتنی بر این دیدگاه است که زوج ها می توانند یاد بگیرند چگونه ازدواج های موفق و پایداری داشته باشند. امروزه در جهان بیش از صد برنامه آموزش پیش از ازدواج وجود دارد که در محتوا، جمعیت مورد هدف و شیوه های آموزش با یکدیگر متفاوت هستند. هدف زیربنایی بسیاری از برنامه های

1 Coexistence

2 Franklin

3 Tichman

4 white marriages

5 Coopen

آماده‌سازی و غنی‌سازی ازدواج، کمک به قوی‌تر شدن پیوندهای زناشویی است. جنبش غنی‌سازی ازدواج نقش بزرگی در رشد و بالندگی میلیون‌ها زوج در سراسر جهان به خود اختصاص داده است (روبین، ۲۰۱۵). رضایت از زندگی را به عنوان تفاوت بین آنچه شخص می‌خواهد و آنچه هست تصور کرد ه اند؛ به طور اساسی تفاوتی بین چگونگی رسیدن یک، واقعیت و ایده آل. طبق این نظریه، رضایت از زندگی به وسیله ادراک شخصی فرد از اینکه اشیاء چگونه می‌توانند باشند مشخص شده است. مقایسه بین اینکه اشیا چگونه هستند و آنچه شخص می‌خواهد داشته باشد، آنچه انتظار دارد که دیگران می‌خواهند و آنچه یک شخص احساس می‌کند. رابطه زناشویی یکی از صمیمی‌ترین و خصوصی‌ترین انواع ارتباط انسانی و از نیازهای فطری بشر است. داشتن رابطه با همسر، می‌تواند سرچشمۀ احساس آرامش، حمایت و لذت برای هر کس باشد و این در حالی است که همین رابطه گاهی می‌تواند به منشاً اضطراب، احساس ناکامی و نارضایتی تبدیل شود. زمانی که دو نفر با سلایق و نیازهای مختلف در کنار هم قرار می‌گیرند، دوام و کیفیت زندگی به داشت، مهارت و هنر هر یک از آن‌ها در تحکیم این ارتباط بستگی دارد (دیو، ۲۰۱۵). بسیاری از همسران زندگی مشترک خود را با عشق آغاز می‌کنند. در این زمان هرگز به این موضوع نمی‌اندیشند که روزی ممکن است شعله عشق آنان به خاموشی گراید. ایس¹ عنوان می‌کند زوج‌هایی که به تازگی ازدواج کرده‌اند کمتر به این فکر می‌کنند که ممکن است زمانی عشق افسانه‌ای آن‌ها کمرنگ شود و این درست زمانی است که دلزدگی آغاز شده است. دلزدگی از عشق یک روند تدریجی است و به ندرت بطور ناگهانی بروز می‌کند (نیکل، ۲۰۱۶).

درواقع صمیمیت و عشق به تدریج رنگ می‌باشد و به همراه آن احساس خستگی عمومی عارض می‌شود. نوسانات رابطه زناشویی، عدم رضایت از آن و به دنبال آن شکل‌گیری طلاق، تحت تأثیر عوامل مختلفی ایجاد می‌شود. اگر نخواهیم عواملی همچون اختلافات سنی، خیانت طرفین، اعتیاد، مشکلات اقتصادی را در نظر بگیریم، یکی از مهم‌ترین عوامل مشکل‌ساز، باورهای غیرمنطقی در روابط زوجین است که منجر به کاهش خودبیاوری، نظر منفی نسبت به همسر، احساس باس و دل‌زدگی، ناکامی در مورد خود و دوست‌نشاشن خود می‌شود. بدون تردید باورها خمیره‌ی هر آدمی را شکل می‌دهند آدمی با باورهای خود زنده است و زندگی می‌کند. درواقع باورها نوع نگاه ما به اتفاقات محیطی است و تعیین‌کننده احساسات و رفتارهای روزمره‌مان. مراواتات، الگوهایی را به وجود می‌آورد مبنی بر اینکه چطور و چه وقت و با چه کسی رابطه برقرار شود. الگوهای مراواته، رفتار اعصابی خانواده را منظم می‌کند اگر زن و شوهر برای دستیابی به یک الگوی مراواته‌ای سالم شکست بخورند دچار انواع روابط ناسالم می‌شوند، روابط مختلط نشان‌دهنده تعارض است (ناموران و همکاران، ۱۳۹۶). طرح‌ها یا اعتقادات مهم یک فرد موضوع تحریفات شناختی هستند. بدلیل این‌که اغلب طرح‌ها از کودکی شروع می‌شوند، فرایندهای فکر که از این طرح پشتیبانی می‌کنند، شاید اشتباهات دوران کودکی را منعکس نمایند. در عصر حاضر با توسعه اجتماعی و اقتصادی سریع، هنجارهای اجتماعی مربوط به خانواده نیز دستخوش این قبیل تغییرات سریع گردیده‌اند. این در حالی است که آمادگی پذیرش تغییرات در آن سرعت و میزان وجود ندارد. (شیخی، ۱۳۹۵)

در هر صورت نوع ازدواج با وضعیت ساختهای پهداشت روانی و ویژگی‌های شخصیتی افراد رابطه زیادی داشته و بر عملکرد خانواده و کارایی آن و همچنین میزان رضایت زناشویی همسران نسبت به زندگی متاهلی شان تاثیر بسزایی را بر جای می‌گذارد. مطالعه حاضر با درک اهمیت این موضوع که فرایند خانواده مربوط به تعامل‌ها و مراواتات و الگوهای تبادل رفتاری اعضا و مبالغات رفتاری و هیجانی آن‌ها در موارد تعارض، ارتباط یا حل مشکلات است صورت گرفته است. الگوی روابط مربوط به تسلیل تعامل اعصابی خانواده است. تعامل‌هایی که به نتایج مثبت یا منفی منجر می‌شود. عواطف خانوادگی نیز مربوط به آهنگ و حجم تعامل عاطفی و نحوه تجربه یا تعبیر گفتگوهای است. تلاش‌های صورت گرفته برای شناخت پیچیدگی و ظرافت روابط خانواده و فرایندهای آن توجه متخصصان را به اهمیت و ضرورت آموزش و یادگیری مهارت‌های پیش‌نیاز برای ورود به زندگی مشترک و تشکیل مهم‌ترین کانون اجتماعی جلب نموده است.

در پژوهش هنرپروران (۱۳۹۵) به مقایسه ثبات ازدواج و مؤلفه‌های عشق در دانشجویان با ازدواج سنتی و غیر سنتی پرداخته شد و یافته‌ها نشان داد که بین زوجین با ازدواج سنتی و غیر سنتی در بی‌ثباتی ازدواج در سطح ۰/۰۱ تفاوت معنادار وجود دارد. به این معنا که میانگین نمره بی‌ثباتی ازدواج (احتمال طلاق) در ازدواج سنتی به گونه‌ای معنی‌دار بیشتر از ازدواج مدرن (غیر سنتی) بود. ضراغام حاجی، کمالیان و ارجمند (۱۳۹۵) در پژوهشی خود که باهدف مقایسه رضایت زناشویی در ازدواج‌های سنتی و مدرن بین دانشجویان متاهل شهر تهران انجام شد، نشان دادند که بین رضایت زناشویی زنانی که به سبک مدرن ازدواج کرده‌اند در مقایسه با زنانی که به شیوه

مقایسه سبک زندگی آرامش مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی همسران در بین زوجین ازدواج های سفید، سنتی و مدرن
Comparison of relaxed lifestyle, family functioning and spouses' sense of happiness among white, ...

سنتی ازدواج کرده اند، تفاوت معناداری وجود دارد. استرانگ مدعی است، غیر رسمی شدن ازدواج به معنی «کمنگ شدن هنجارهای اجتماعی است که رفتار مردم را در رسوم معمول جامعه مانند ازدواج تعریف می کنند». در نتیجه تحولات گسترده اجتماعی افراد قادر نیستند به درک مطلوبی از ازدواج و چگونگی رویارویی با آن برسند. (استرانگ^۱، ۲۰۱۱).

با توجه به تحقیقات انجام شده، اما همچنان ابهامات زیادی در رابطه با پیامدهای ازدواج های سفید و سنتی وجود داشته و تناقضات زیادی در رابطه با اثرات انواع مختلف ازدواج ها بر وضعیت زوجین و تحکیم خانواده ها مشاهده شده است. در راستای این هدف، پژوهش حاضر در بی پاسخگویی به این سوال اساسی است که آیا بین سبک زندگی آرامش مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی در بین زوجین با ازدواج سفید، سنتی و مدرن تفاوت وجود دارد؟

روش

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع علی- مقایسه ای است و جامعه آماری شامل کلیه زوجین (زنان و مردان) مراجعه کننده به مراکز مشاوره در سال ۱۳۹۷ می باشد که در هر سه نوع ازدواج سنتی، مدرن و سفید تقسیم شده اند. روش نمونه گیری برای گروه نمونه های ازدواج سنتی و مدرن به صورت تصادفی بوده و جهت گزینش نمونه در گروه ازدواج سفید از روش نمونه گیری غیر تصادفی از نوع هدفمند استفاده گردیده است که با همکاری نمونه های منتخب، برای هر گروه ۵۰ نفر انتخاب شده اند.

ابزار سنجش

راهنمای مقیاس احساس خوشبختی بانوان است که توسط تقی زاده و شادمهری (۱۳۹۵) طراحی شده و شاخص های آن موردنبررسی قرار گرفت... در پرسشنامه احساس خوشبختی بانوان ضریب آلفا ۰.۹۷ است که نشان دهنده پایایی بالا و اعتبار مطلوب این ابزار جهت سنجش احساس خوشبختی بانوان است.

راهنمای ابزار سنجش خانواده که یک پرسشنامه ۶۰ عبارتی است که برای سنجش کارکرد خانواده توسط اپشتاین، بالدوین و بیشап^۲ در سال ۱۹۸۳ بنابر الگوی مک مستر تدوین شده است. برای افزایش روایی ۷ عبارت به سه مقیاس از نسخه ۵۳ ماده ای اولیه آن اضافه شده است که برای اندازه گیری ابعاد مدل مک مستر از کارکرد خانواده یعنی حل مسئله، ارتباط، نقش ها، پاسخدهی عاطفی، آمیختگی عاطفی و کنترل رفتار ساخته شده است و یک ارزیابی از کارکرد کلی نیز بدست می دهد. پایایی مربوط به همسانی درونی شش زیر مقیاس ابزار سنجش کارکرد خانواده بین ۷۲٪ تا ۸۳٪ گزارش شده است که بیانگر پایایی مطلوب زیر مقیاس های این آزمون است.

راهنمای مقیاس زندگی آرامش مدار که تقی زاده و رضوانی (۱۳۹۶) طی پژوهشی به بررسی شاخص های روان سنجی این پرسشنامه پرداختند. نمره کل پایایی به دست آمده از این پژوهش با استفاده از روش همسانی درونی آلفای کرونباخ ۰.۸۳ به دست آمد که نشان دهنده پایایی بالای این ابزار جهت سنجش زندگی آرامش مدار است.

یافته ها

برای آزمون فرضیه ها از تحلیل واریانس یک طرفه به طور جداگانه برای هر یک از متغیرهای تحقیق جهت مقایسه در گروه ازدواج های مدرن- سنتی و سفید استفاده گردید که در این بخش نتایج آزمون های آماری در مورد هر کدام از فرضیه ها ارایه می شود:

فرضیه اول: بین سبک زندگی آرامش مدار در بین ازدواج های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.

برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۱ ارایه شده است.

1 strong

2 Epstein, Baldwin and Bishop

جدول ۱- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها

متغیر	میزان Fلوین	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
سبک زندگی آرامش مدار	۰/۰۴	۲	۴۲	۰/۹۵

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین سبک زندگی آرامش مدار گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید می باشد و نتیجه ممید آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از ۰/۵ در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می باشد؛ بنابراین می توان با تأکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانس های فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

جدول ۲- تحلیل واریانس یک طرفه برای فرضیه اول.

سبک زندگی آرامش مدار	جمع کل	درون گروهی	بین گروهی	مجموع نمره ها	درجه آزادی	میانگین نمره	F	سطح معنی دار
	۲۱۷۱۸/۳۱	۱۲۷۵۷/۷۳	۸۹۶۰/۵۷	۴۴۸۰/۲۸	۲	۱۴/۷۵	۰/۰۱	
				۳۰۳/۷۵	۴۲			
				۶/۳۶	۴۴			

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک طرفه دیده می شود، F محاسبه شده ۱۴/۷۵ می باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می شود که بین سه گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید در زمینه سبک زندگی آرامش مدار تفاوت معنیداری وجود دارد. این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است لذا جهت تعیین معناداری تفاوت میانگینهای گروهها از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردیده که نتیجه آن به شرح زیر است:

جدول ۳- آزمون تعقیبی توکی

گروه (I)	تفاوت میانگین	خطای استاندارد اندازه گیری	سطح معنی دار
ازدواج مدرن با سنتی	-۲۹/۸۰	۶/۳۶	۰/۰۱
ازدواج مدرن با سفید	۰/۰۲۶	۶/۳۶	۰/۹۹
ازدواج سنتی با سفید	۳۰/۰۶	۶/۳۶	۰/۰۱

نتایج آزمون توکی جهت مقایسه تفاوت میانگینهای دو گروه مبین آنست که بین دو گروه مدرن و سنتی تفاوت معنی داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص های میانگین هر یک از گروه های می توان اذعان داشت که میزان سبک زندگی آرامش مدار در بین گروه ازدواج های سنتی (۱۳۳/۶۰) بالاتر از ازدواج های مدرن (۱۰۳/۸۰)، در حالیکه بین گروه ازدواج های مدرن (۱۰۳/۸۰) و ازدواج سفید (۱۰۳/۵۳) تفاوت معنادار نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی (۱۳۳/۶۰) نیز بالاتر از ازدواج سفید (۱۰۳/۵۳) می باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

فرضیه دوم: بین احساس خوشبختی در بین ازدواج های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.

برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۴ ارایه شده است.

جدول ۴- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها.

متغیر	میزان Fلوین	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
احساس خوشبختی	۰/۰۴	۲	۴۲	۰/۹۹

مقایسه سبک زندگی آرامش مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی همسران در بین زوجین ازدواج های سفید، سنتی و مدرن
Comparison of relaxed lifestyle, family functioning and spouses' sense of happiness among white, ...

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین احساس خوشبختی گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید می باشد و نتیجه مovid آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از 0.05 در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می باشد؛ بنابراین می توان با تأکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانس های فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

جدول ۵- تحلیل واریانس یک طرفه برای فرضیه دوم

سطح معنی دار	F	میانگین نمره	درجه آزادی	جمع نمره ها		نحوه
۰/۰۱	۳۸/۲۴	۷۱۷۲/۸۲	۲	۱۴۳۴۵/۶۴	بین گروهی	۶
		۱۸۷/۵۳	۴۲	۷۸۷۶/۲۶	درون گروهی	۵
			۴۴	۲۲۲۲۱/۹۱	جمع کل	۱

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک طرفه دیده می شود، F محاسبه شده $38/24$ می باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می شود که بین سه گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید در زمینه احساس خوشبختی تفاوت معنی داری وجود دارد. این تفاوت در سطح آلفای 0.01 معنادار شده است لذا جهت تعیین معناداری تفاوت میانگین های گروه ها از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردیده که نتیجه آن به شرح زیر است:

جدول ۶- آزمون تعقیبی توکی

سطح معنی دار	خطای استاندارد اندازه گیری	تفاوت میانگین	گروه (I)
۰/۰۱	۵/۳۶	۳۸/۸۶	ازدواج مدرن با سنتی
۰/۰۱	۵/۳۶	۳۶/۸۰	ازدواج مدرن با سفید
۰/۹۱	۵/۳۶	-۲/۰۶	ازدواج سنتی با سفید

نتایج آزمون توکی جهت مقایسه تفاوت میانگین های دو گروه مدرن و سنتی تفاوت معنی داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص های میانگین هر یک از گروه ها می توان اذعان داشت که میزان احساس خوشبختی در بین گروه ازدواج های مدرن ($136/26$) بالاتر از ازدواج های سنتی ($97/40$) می باشد، همچنین بین دو گروه ازدواج مدرن ($136/26$) و ازدواج سفید ($99/46$) تفاوت معناداری وجود داشته و این احساس در ازدواج مدرن بالاتر از ازدواج سفید می باشد، در حالیکه در بین گروه ازدواج سنتی ($97/40$) و ازدواج سفید ($99/46$) تفاوت معناداری مشاهده نشده است.

فرضیه سوم: بین کارکرد حل مساله در بین ازدواج های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.
برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۷ ارایه شده است.

جدول ۷- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها

سطح معناداری	درجه آزادی ۲	درجه آزادی ۱	میزان F لوین	متغیر
۰/۲۹	۴۲	۲	۱/۲۷	حل مساله

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین کارکرد حل مساله گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید می باشد و نتیجه مovid آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از 0.05 در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می باشد؛ بنابراین می توان با تأکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانس های فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

جدول ۸- تحلیل واریانس یک طرفه برای فرضیه سوم

سطح معنی دار	F	میانگین نمره	درجه آزادی	جمع نمره ها		۶۷
۰/۰۱	۶/۶۷	۵۲/۱۵	۲	۱۰۴/۳۱	بین گروهی	۶۷
		۷/۸۱	۴۲	۳۲۸	درون گروهی	
			۴۴	۴۳۲/۳۱	جمع کل	

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک طرفه دیده می شود، F محاسبه شده ۶/۶۷ می باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می شود که بین سه گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد حل مساله تفاوت معنی داری وجود دارد. این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است لذا جهت تعیین معناداری تفاوت میانگینهای گروهها از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردیده که نتیجه آن به شرح زیر است:

جدول ۹- آزمون تعقیبی توکی

سطح معنی دار	خطای استاندارد اندازه گیری	تفاوت میانگین	گروه (I)
۰/۰۱	۱/۰۲	۳/۵۳	ازدواج مدرن با سنتی
۰/۷۵	۱/۰۲	۰/۷۳	ازدواج مدرن با سفید
۰/۰۵	۱/۰۲	-۲/۸۰	ازدواج سنتی با سفید

نتایج آزمون توکی جهت مقایسه تفاوت میانگین های دو گروه مبین آنست که بین دو گروه مدرن و سنتی تفاوت معنی داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص های میانگین هر یک از گروهها می توان اذعان داشت که میزان کارکرد حل مساله در بین گروه ازدواج های سنتی (۸/۵۳) سالمتر از ازدواج مدرن (۱۲/۰۶) می باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می باشد، در حالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۱۲/۰۶) و ازدواج سفید (۱۱/۳۳) تفاوت معناداری وجود نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی (۸/۵۳) نیز سالمتر از ازدواج سفید (۱۱/۳۳) می باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۵ معنادار شده است.

فرضیه چهارم: بین کارکرد روابط در بین ازدواج های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.
برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۱۰ ارایه شده است.

جدول ۱۰- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها

سطح معناداری	درجه آزادی ۲	درجه آزادی ۱	میزان F لوین	متغیر
۰/۹۲	۴۲	۲	۰/۰۷	روابط

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین کارکرد روابط گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید می باشد و نتیجه موید آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از ۰/۰۵ در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می باشد؛ بنابراین می توان با تأکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانس های فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

جدول ۱۱- تحلیل واریانس یک طرفه برای فرضیه چهارم

سطح معنی دار	F	میانگین نمره	درجه آزادی	جمع نمره ها		۶۷
۰/۵۹	۰/۵۳	۲/۰۶	۲	۴/۱۳	بین گروهی	۶۷
		۳/۸۷	۴۲	۱۶۲/۶۶	درون گروهی	
			۴۴	۱۶۶/۸۰	جمع کل	

مقایسه سبک زندگی آرامش مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی همسران در بین زوجین ازدواج های سفید، سنتی و مدرن
Comparison of relaxed lifestyle, family functioning and spouses' sense of happiness among white, ...

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک طرفه دیده می شود، F محاسبه شده $0/53$ می باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می شود که بین سه گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد روابط تفاوت معنی داری وجود ندارد. به بیان دیگر در بین کارکرد روابط خانواده ا در ازدواج های سنتی، مدرن و سفید تفاوت معناداری مشاهده نگردیده است.

فرضیه پنجم: بین کارکردن نقش در بین ازدواج های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.

برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۱۲ ارایه شده است.

جدول ۱۲- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها

متغیر	نقش ها	میزان F لوین	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
		۲/۱۶	۲	۴۲	۰/۱۲

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین کارکرد نقش ها گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید می باشد و نتیجه موید آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از $0/05$ در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می باشد؛ بنابراین می توان با تأکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانس های فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

جدول ۱۳- تحلیل واریانس یک طرفه برای فرضیه پنجم.

نوع	جمع کل	درجه آزادی ها	مجموع نمره ها	میانگین نمره	F	سطح معنی دار
	۲۵۶۵/۲۴	۴۴	۹۰۱/۷۳	۲۱/۴۷	۳۸/۷۴	۰/۰۱
	۱۶۶۳/۵۱	۲	۸۳۱/۷۵			

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک طرفه دیده می شود، F محاسبه شده $۳/۸/۷۴$ می باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می شود که بین سه گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد نقش ها تفاوت معنی داری وجود دارد. این تفاوت در سطح آلفای $0/01$ معنادار شده است لذا جهت تعیین معناداری تفاوت میانگینهای گروهها از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردیده که نتیجه آن به شرح زیر است:

جدول ۱۴- آزمون تعقیبی توکی

گروه (I)	تفاوت میانگین	خطای استاندارد اندازه گیری	سطح معنی دار
ازدواج مدرن با سنتی	۳	۱/۶۹	۰/۱۹
ازدواج مدرن با سفید	-۱۱/۱۳	۱/۶۹	۰/۰۱
ازدواج سنتی با سفید	-۱۴/۱۳	۱/۶۹	۰/۰۱

نتایج آزمون توکی جهت مقایسه تفاوت میانگینهای دو گروه مبین آنست که بین دو گروه مدرن و سنتی تفاوت معنی داری وجود ندارد بگونه ای که طبق شاخص های میانگین هر یک از گروهها می توان اذعان داشت که میزان کارکرد نقش ها در بین گروه ازدواج های سنتی ($۱۱/۸۰$) هم سطح با ازدواج مدرن ($۱۴/۸۰$) می باشد، در حالیکه بین گروه ازدواج مدرن ($۱۴/۸۰$) و ازدواج سفید ($۲۵/۹۳$) تفاوت معناداری در سطح آلفای $0/01$ وجود داشته و کارد نقش ها در ازدواج مدرن سالمتر از ازدواج سفید است. همچنین در بین گروه ازدواج سنتی ($۱۱/۸۰$) نیز سالمتر از ازدواج سفید ($۲۵/۹۳$) می باشد و این تفاوت در سطح آلفای $0/01$ معنادار شده است.

فرضیه ششم: بین کارکرد پاسخ گویی اثربخش در بین ازدواج های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.

برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۱۵ ارایه شده است.

جدول ۱۵- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها

متغیر	پاسخ گویی اثربخش	میزان F لوین	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
۱/۵۹	۲	۴۲	۰/۱۳	۲	

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای برسی همگنی واریانس در بین کارکرد پاسخ گویی اثربخش گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید می باشد و نتیجه مovid آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از ۰/۰۵ در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می باشد؛ بنابراین می توان با تأکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانسهای فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

جدول ۱۶- تحلیل واریانس یک طرفه برای فرضیه ششم

جمع کل	درون گروهی	بین گروهی	جمع نمره ها	درجه آزادی	میانگین نمره	F	سطح معنی دار
۱۳۲۶/۸۰	۴۷۱/۸۶	۸۵۴/۹۳	۲	۴۲	۴۲۷/۴۶	۳۸/۰۴	۰/۰۱
				۴۴	۱۱/۲۳		

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک طرفه دیده می شود، F محاسبه شده ۳۸/۰۴ می باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می شود که بین سه گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد پاسخ گویی اثربخش تفاوت معنی داری وجود دارد. این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است لذا جهت تعیین معناداری تفاوت میانگینهای گروهها از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردیده که نتیجه آن به شرح زیر است:

جدول ۱۷- آزمون تعقیبی توکی

گروه (I)	تفاوت میانگین	خطای استاندارد اندازه گیری	سطح معنی دار
ازدواج مدرن با سنتی	۹/۷۳	۱/۲۲	۰/۰۱
ازدواج مدرن با سفید	۱/۰۶	۱/۲۲	۰/۶۶
ازدواج سنتی با سفید	-۸/۶۶	۱/۲۲	۰/۰۱

نتایج آزمون توکی جهت مقایسه تفاوت میانگینهای دو گروه مبین آنست که بین دو گروه مدرن و سنتی تفاوت معنی داری وجود دارد. بگونه ای که طبق شاخص های میانگین هر یک از گروهها می توان اذعان داشت که میزان کارکرد پاسخ گویی اثربخش در بین گروه ازدواج های سنتی (۹/۸۰) سالمند از ازدواج مدرن (۹/۵۳) می باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می باشد، در حالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۹/۵۳) و ازدواج سفید (۸/۴۶) تفاوت معناداری وجود نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی (۹/۸۰) نیز سالمند از ازدواج سفید (۸/۴۶) می باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

✓ فرضیه هفتم: بین کارکرد در گیری اثربخش در بین ازدواج های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد. برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۱۸ ارایه شده است.

جدول ۱۸- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها

متغیر	در گیری اثربخش	۱/۸۱	میزان F لوین	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
در گیری اثربخش	۲	۴۲	۰/۱۷	۰/۱۷		

مقایسه سبک زندگی آرامش مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی همسران در بین زوجین ازدواج های سفید، سنتی و مدرن
Comparison of relaxed lifestyle, family functioning and spouses' sense of happiness among white, ...

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین کارکرد درگیری اثربخش گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید می باشد و نتیجه موید آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از 0.05 در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می باشد؛ بنابراین می توان با تأکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانس های فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

جدول ۱۹- تحلیل واریانس یک طرفه برای فرضیه هفتمن

سطح معنی دار	F	میانگین نمره	درجه آزادی	جمع نمره ها		
0.01	$38/60$	$616/20$	۲	$1232/40$	بین گروهی	۵
		$15/96$	۴۲	$670/40$	درون گروهی	۴
			۴۴	$1902/80$	جمع کل	۳

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک طرفه دیده می شود، F محاسبه شده $38/60$ می باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می شود که بین سه گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد درگیری اثربخش تفاوت معنی داری وجود دارد. این تفاوت در سطح آلفای 0.01 معنادار شده است لذا جهت تعیین معناداری تفاوت میانگینهای گروهها از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردید که نتیجه آن به شرح زیر است:

جدول ۲۱- آزمون تعقیبی توکی

سطح معنی دار	خطای استاندارد اندازه گیری	تفاوت میانگین	گروه (I)
0.01	$1/45$	$11/20$	ازدواج مدرن با سنتی
0.99	$1/45$	$0/20$	ازدواج مدرن با سفید
0.01	$1/45$	$-11/30$	ازدواج سنتی با سفید

نتایج آزمون توکی جهت مقایسه تفاوت میانگینهای دو گروه مدرن و سنتی تفاوت معنی داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص های میانگین هر یک از گروهها می توان اذعان داشت که میزان کارکرد درگیری اثربخش در بین گروه ازدواج های سنتی ($11/86$) سالمندان ازدواج مدرن ($23/06$) می باشد و این تفاوت در سطح 0.01 می باشد، در حالیکه بین گروه ازدواج مدرن ($11/86$) و ازدواج سفید ($22/86$) تفاوت معناداری وجود نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی ($11/86$) نیز سالمندان ازدواج سفید ($22/86$) می باشد و این تفاوت در سطح آلفای 0.01 معنادار شده است.

فرضیه هشتم: بین کارکرد کنترل رفتاری در بین ازدواج های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.
برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۲۲ ارایه شده است.

جدول ۲۲- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها

متغیر	میزان F	لوین	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
کنترل رفتاری	$2/08$	2	42	2	$0/13$

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین کارکرد کنترل رفتاری گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید می باشد و نتیجه موید آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از 0.05 در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می باشد؛ بنابراین می توان با تأکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانس های فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

جدول ۲۳- تحلیل واریانس یک طرفه برای فرضیه هشتم.

سطح معنی دار	F	میانگین نمره	درجه آزادی	جمع نمره ها		نوبت
۰/۰۱	۶۲/۷۳	۷۵۴/۱۵	۲	۱۵۰۸/۳۱	بین گروهی	۱۰
		۱۲/۰۲	۴۲	۵۰۴/۹۳	درون گروهی	
			۴۴	۲۰۱۳/۲۴	جمع کل	

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک طرفه دیده می شود، F محاسبه شده ۶۲/۷۳ می باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می شود که بین سه گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد کنترل رفتاری تفاوت معنی داری وجود دارد. این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است لذا جهت تعیین معناداری تفاوت میانگینهای گروهها از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردیده که نتیجه آن به شرح زیر است:

جدول ۲۴- آزمون تعقیبی توکی

سطح معنی دار	خطای استاندارد اندازه گیری	تفاوت میانگین	گروه (I)
۰/۰۱	۱/۲۶	-۱۳/۱۳	ازدواج مدرن با سنتی
۰/۲۸	۱/۲۶	-۱/۹۳	ازدواج مدرن با سفید
۰/۰۱	۱/۲۶	۱۱/۲۰	ازدواج سنتی با سفید

نتایج آزمون توکی جهت مقایسه تفاوت میانگینهای دو گروه مبین آنست که بین دو گروه مدرن و سنتی تفاوت معنی داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص های میانگین هر یک از گروهها می توان اذعان داشت که میزان کارکرد کنترل رفتاری در بین گروه ازدواج های سنتی (۲۷/۴۰) ناسالمتر از ازدواج مدرن (۱۴/۲۶) می باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می باشد، در حالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۱۴/۲۶) و ازدواج سفید (۱۶/۰۲) تفاوت معناداری وجود نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی (۲۷/۴۰) نیز ناسالمتر از ازدواج سفید (۱۶/۰۲) می باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

فرضیه نهم: بین کارکرد کل در بین ازدواج های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.

برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۲۵ ارایه شده است.

جدول ۲۵- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها

سطح معناداری	درجه آزادی ۲	درجه آزادی ۱	میزان F لوین	متغیر
۰/۰۷	۴۲	۲	۲/۷۳	کارکرد کلی

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین کارکرد کلی گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید می باشد و نتیجه موید آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از ۰/۰۵ در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می باشد؛ بنابراین می توان با تأکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانس های فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

جدول ۲۶- تحلیل واریانس یک طرفه برای فرضیه نهم

سطح معنی دار	F	میانگین نمره	درجه آزادی	جمع نمره ها		نوبت
۰/۰۱	۳۲۱/۹۸	۳۶۰۷/۲۲	۲	۷۲۱۴/۴۴	بین گروهی	۱۱
		۱۱/۲۰	۴۲	۴۷۰/۵۳	درون گروهی	
			۴۴	۷۶۸۴/۹۷	جمع کل	

مقایسه سبک زندگی آرامش مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی همسران در بین زوجین ازدواج های سفید، سنتی و مدرن
Comparison of relaxed lifestyle, family functioning and spouses' sense of happiness among white, ...

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک طرفه دیده می شود، F محاسبه شده $321/98$ می باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می شود که بین سه گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد کلی تفاوت معنی داری وجود دارد. این تفاوت در سطح آلفای $0/01$ معنادار شده است لذا جهت تعیین معناداری تفاوت میانگینهای گروهها از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردیده که نتیجه آن به شرح زیر است:

جدول -۲۷- آزمون تعقیبی توکی

گروه (I)	تفاوت میانگین	خطای استاندارد اندازه گیری	سطح معنی دار
ازدواج مدرن با سنتی	۱۴/۶۶	۱/۲۲	.۰/۰۱
ازدواج مدرن با سفید	-۱۶/۳۳	۱/۲۲	.۰/۰۱
ازدواج سنتی با سفید	-۳۱	۱/۲۲	.۰/۰۱

نتایج آزمون توکی جهت مقایسه تفاوت میانگینهای دو گروه مبین آنست که بین دو گروه مدرن و سنتی تفاوت معنی داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص های میانگین هر یک از گروهها می توان اذعان داشت که میزان کارکرد کلی در بین گروه ازدواج های سنتی ($15/20$) سالمنتر از ازدواج مدرن ($29/86$) می باشد و این تفاوت در سطح $0/01$ می باشد، همچنین بین گروه ازدواج مدرن ($15/20$) و ازدواج سفید ($46/20$) تفاوت معناداری وجود دارد و کارکرد کلی ازدواج مدرن سالمنتر از ازدواج سفید می باشد. در نهایت در بین گروه ازدواج سنتی ($15/20$) نیز سالمنتر از ازدواج سفید ($46/20$) می باشد و این تفاوت در سطح آلفای $0/01$ معنادار شده است.

بحث و نتیجه گیری

تحلیل واریانس یک طرفه نشان داد که بین سه گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید در زمینه سبک زندگی آرامش مدار تفاوت معنی داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص های میانگین هر یک از گروهها می توان اذعان داشت که میزان سبک زندگی آرامش مدار در گروه ازدواج های سنتی ($132/60$) بالاتر از ازدواج های مدرن ($103/80$)، در حالیکه بین گروه ازدواج های مدرن ($103/80$) و ازدواج سفید ($107/53$) تفاوت معناداری وجود داشته و گروه ازدواج سنتی ($132/60$) نیز بالاتر از ازدواج سفید ($103/53$) می باشد و این تفاوت در سطح آلفای $0/01$ معنادار شده است.

در تبیین یافته های این بخش باید گفت، سبک زندگی یکی از مفاهیمی است که در متون مختلف اجتماعی- اقتصادی و فرهنگی کاربرد فراوانی دارد. این مفهوم قدمتی کمتر از یک قرن دارد و آن را محصول مدرنیته می دانند؛ بنابراین مفهوم سبک زندگی در جامعه سنتی جایگاهی ندارد، زیرا در این دوره تجانس و هم شکلی در شیوه زندگی کردن امکان بروز تمایز را نمی دهد در جامعه مدرن که تنوع و تکثیر کالا و آزادی فردی مصرف از ویژگی های آن است، سبک زندگی متنوع امکان بروز پیدا می کند. سبک زندگی آرامش مدار یا ارتقاء دهنده سلامت جزء معطوف به ارتقای سلامت از سبک زندگی است که دارای شش بعد فعالیت جسمانی، تغذیه، مسئولیت پذیری در مقابل سلامت، رشد روحی، روابط بین فردی و مدیریت استرس می باشد (طل و همکاران، 1390). سبک زندگی سالم و آرامش مدار، نقش مهمی در سلامت و رفاه افراد ایفا می کند.

همچنین، تحلیل واریانس یک طرفه نشان داد بین سه گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید در زمینه احساس خوشبختی تفاوت معنیداری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص های میانگین هر یک از گروهها می توان اذعان داشت که میزان احساس خوشبختی در بین گروه ازدواج های مدرن ($136/26$) بالاتر از ازدواج های سنتی ($97/40$) می باشد، همچنین بین دو گروه ازدواج مدرن ($136/26$) و ازدواج سفید ($99/46$) تفاوت معناداری وجود داشته و این احساس در ازدواج مدرن بالاتر از ازدواج سفید می باشد، در حالیکه در بین گروه ازدواج سنتی ($97/40$) و ازدواج سفید ($99/46$) تفاوت معناداری مشاهده نشده است.

در تبیین یافته های این بخش باید گفت، در مجموع می توان گفت که شادی و خوشبختی به احتمال زیاد با کارکرد خانوادگی رابطه دارد و از سویی دیگر جو حاکی از خوشبختی و شادی به بهزیستی و عملکرد بهتر خانوادگی کمک می کند و بنا بر نظر (آرگیل، ۲۰۰۱، نقل از جوکار و رحیمی، ۱۳۸۶) شادی و خوشبختی از مولفه های ارتباطات خانوادگی و اجتماعی است و بر این باور است که خانواده یکی از قوی ترین پیوند های اجتماعی است، بر این اساس می توان گفت که الگوهای ارتباطی موجود در خانواده و یا کارکردهای موجود در آن می تواند منجر به تجربه احساس خوشبختی و شادی درونی شود و افراد را تحت تأثیر قرار دهد که در ادامه به این متغیر اثر گذار در میزان خوشبختی زوجین یعنی کارکرد خانواده پرداخته می شود. ازدواج نقش مهمی در عملکرد جامعه از طریق فراهم آوردن بستری برای ارضی نیازهای عاطفی، اقتصادی و روانی اعضای آن دارد (دیکسون، ۲۰۱۳). ازدواج خوشبخت یا احساس خوشبختی از ازدواج مشکل از عواملی مانند تعهد، احترام، صمیمیت، اعتماد و ... است که در غیاب آنها زندگی زناشویی با مشکلات جدی روبرو میشود، شناسایی عواملی که در ساختار ازدواج های موفق و رضایتمند نقش دارند و موجب احساس خوشبختی در ازدواج میشوند، میتواند منجر به کاهش آمار طلاق در جامعه شود و به زوجین در داشتن رابطه رضایتبخش و پایدار کمک کند. به همین دلیل در دهه های اخیر روانشناسان به کشف عوامل مؤثر در ازدواج های بلندمدت که در ایجاد رضایت زناشویی و کسب احساس خوشبختی در زوجین نقش دارند توجه نشان داده اند (فینچام، استلنی، ۲۰۰۷).

علاوه بر موارد بیان شده، تحلیل واریانس یکطرفه ثابت کرد بین سه گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد حل مساله تفاوت معنی داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص های میانگین هر یک از گروهها می توان اذعان داشت که میزان کارکرد حل مساله در بین گروه ازدواج های سنتی (۸/۵۳) سالمتر از ازدواج مدرن (۱۲/۰۶) می باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می باشد، در حالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۱۲/۰۶) و ازدواج سفید (۱۱/۳۳) تفاوت معناداری وجود نداشت و در بین گروه ازدواج سنتی (۸/۵۳) نیز سالمتر از ازدواج سفید (۱۱/۳۳) می باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۵ معنادار شده است.

در تبیین یافته های این بخش باید گفت، خانواده به عنوان یک سیستم زنده به مبادله اطلاعات و انرژی با محیط خارج می پردازد. نوسان ها، خواه بیرونی یا درونی، طبعاً واکنش هایی به دنبال دارند که سیستم را به حالت پایدار قبلی خود باز می گردانند، اما وقتی این نوسان ها شدت یابند، ممکن است موجب بروز بحران در خانواده شوند که این تغییر و تحول منجر به پیدایش سطوح متفاوتی از کارکرد می گردد و بدین ترتیب امکان مقابله را فراهم می آورد. در الگوی ساختاری، خانواده دارای کارکرد سالم را این گونه تعریف کرده اند: خانواده ای که در آن بین اعضاء مکملیت وجود دارد، از ویژگی های دیگر این خانواده، برونسازی متقابل اعضا با نیازهای یکدیگر، مرزهای روشن و منعطف، قدرت حل تعارض و ایجاد تغییر مناسب با چرخه حیات خانواده است (لبیبی، ۱۳۹۲).

همچنین، تحلیل واریانس یکطرفه نشان داد که بین سه گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد روابط تفاوت معنی داری وجود ندارد.

در تبیین یافته های این بخش باید گفت، ارتباط به توانایی خانواده برای تبادل اطلاعات مربوط می شود. ارتباط ممکن است از نوع صریح یا غیرصریح و مستقیم یا غیرمستقیم باشد که کارکردن شکل ارتباط، نوع صریح و مستقیم آن است و ناکاراترین شکل آن ارتباط غیرصریح و غیرمستقیم است (برک، ۱۳۸۶). تحقیقات نشان می دهد، یکی از عواملی که کارکرد خانواده را تحت تأثیر قرار می دهد نوع روابط خاصی است که میان اعضای خانواده، به ویژه والدین و فرزندان وجود دارد؛ در واقع روابطی که والدین با اعضای دیگر خانواده دارند، تأثیرات مهم بر تکامل سلامت روانشناختی آنها دارد و به نوعی سبک زندگی آنان را می سازد (کرنز و همکاران، ۲۰۰۱؛ نقل از رضا پور میر صالح، عینی، آیین پرست، حشمی، ۱۳۹۳؛ فیستز پاتریک و همکاران، ۲۰۱۳؛ نعیمی، ۱۳۹۰).

به علاوه، تحلیل واریانس یکطرفه نشان داد بین سه گروه ازدواج های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد نقش های تفاوت معنیداری وجود دارد. بگونه ای که طبق شاخص های میانگین هر یک از گروهها می توان اذعان داشت که میزان کارکرد نقش های در بین گروه ازدواج های سنتی (۱۱/۰۰) هم سطح با ازدواج مدرن (۱۴/۸۰) می باشد، در حالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۱۴/۸۰) و ازدواج سفید (۲۵/۹۳) تفاوت معناداری در سطح آلفای ۰/۰۱ وجود داشته و کارکرد نقش های در ازدواج مدرن سالمتر از ازدواج سفید است. همچنین در بین گروه ازدواج سنتی (۱۱/۰۰) نیز سالمتر از ازدواج سفید (۲۵/۹۳) می باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

در تبیین یافته های این بخش باید گفت، خانواده سیستمی متشکل از افراد دارای نقش ها و وظایف گوناگون است که به دلیل نیازهایش همواره در جریان تغییر و تحول است. اگرچه این سیستم به عنوان یک نهاد اثربازی در بطن سایر سیستم های بزرگتر نظری

مقایسه سبک زندگی آرامش‌مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی همسران در بین زوجین ازدواج‌های سفید، سنتی و مدرن
Comparison of relaxed lifestyle, family functioning and spouses' sense of happiness among white, ...

فرهنگی که در آن نشو و نما می‌کند، قرار دارد. لکن خود نیز از زیرسیستم‌های تشکیل شده که تاثیرات و تاثرات آن‌ها بر کل سیستم، ساختار و کارکرد آن اثر می‌گذارد (رئیسی، ۱۳۸۹). دیدگاه‌های مختلفی در آسیب‌شناسی خانواده وجود دارد. همانطور که بسیاری از این‌ها به متغیرهای ساختاری نظری آسیب‌های اجتماعی و حوادث منفی (福德ان، طلاق...) توجه کرده‌اند. عده دیگری نیز نقش این حوادث را محدود دانسته و به عوامل واسطه‌ای یا پیامدی حاصل از آن‌ها نظری سبک‌های والدینی کارکرد خانواده و یا مشکلات اقتصادی- اجتماعی ناشی از حادثه اهمیت داده‌اند. از این میان کارکرد خانواده یک پدیده بسیار پیچیده است که به کیفیت زندگی خانواده‌ها در سطح سیستمی یا روابط دوتایی اشاره داشته و مواردی همچون سلامت، شایستگی‌ها و کفایت‌ها و قدرت و ضعف سیستم خانواده را دربر می‌گیرد و به شیوه‌های مختلفی نیز مورد سنجش و ارزیابی قرار می‌گیرد (حیدر نیا، ۱۳۸۶).

همچنین، تحلیل واریانس یکطرفه نشان داد بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد پاسخ‌گویی اثربخش تفاوت معنیداری وجود دارد. بگونه‌ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروه‌ها می‌توان اذعان داشت که میزان کارکرد پاسخ‌گویی اثربخش در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۹/۸۰) سالمنتر از ازدواج مدرن (۱۹/۵۳) می‌باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می‌باشد، در حالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۹/۵۳) و ازدواج سفید (۱۸/۴۶) تفاوت معنیداری وجود نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی (۹/۸۰) نیز سالمنتر از ازدواج سفید (۱۸/۴۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

در تبیین یافته‌های این بخش باید گفت، همانطور که می‌دانیم پاسخ‌گویی اثربخش به توانایی اعضای خانواده برای پاسخ دادن هیجانی مناسب، به احساسات مثبت و منفی اشاره دارد. کارایی عاطفی در این بعد، عبارت است از اینکه خانواده بتواند متناسب با موقعیت، هر نوع احساسی را که لازم است، ابراز کند.

قابل ذکر است که تحلیل واریانس یکطرفه نشان داد بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد درگیری اثربخش تفاوت معنیداری وجود دارد. بگونه‌ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروه‌ها می‌توان اذعان داشت که میزان کارکرد درگیری اثربخش در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۱۱/۸۶) سالمنتر از ازدواج مدرن (۲۳/۰۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می‌باشد، در حالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۱۱/۸۶) و ازدواج سفید (۲۲/۸۶) تفاوت معنیداری وجود نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی (۱۱/۸۶) نیز سالمنتر از ازدواج سفید (۲۲/۸۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

در تبیین یافته‌های این بخش باید گفت، خانواده یک نظام اجتماعی و طبیعی است که ویژگی‌های خاص خود را دارد و نهاد اولیه هر جامعه‌ای به شمار می‌رود که کانون ظهور عواطف انسانی و روابط صمیمانه میان افراد است و می‌توان گفت عملکرد خانواده تأثیر مستقیم و بسزایی بر عملکرد جامعه دارد (صادقی و همکاران، ۱۳۹۴). نهاد خانواده یکی از مهمترین و پر اهمیت ترین نهادهای اجتماعی است، چراکه سلامت و یا عدم سلامت جامعه را در دست دارد و در بنای جامعه و حفظ سنت‌ها، ارزش‌ها، روابط خویشاوندی و پرورش کودک و تعادل روانی و عاطفی نقش مهمی دارد. کارکرد خانواده سالم یک پدیده تعاملی رشد یابنده است. کارکرد خانواده هم چنین به وسیله روابط خاص بین اعضای فردی خانواده تحت تأثیر قرار می‌گیرد. روابطی که فرزندان با اعضای دیگر خانواده به خصوص والدین شان دارند، تأثیرات مهم بر تکامل سلامتی فرزندان و سلامت روان شناختی دارد (ساغر، ۱۹۹۳). از سوی دیگر صادقی (۱۳۸۸) معتقد است که به لحاظ عاطفی، فضای خانواده مملو از عشق و علاوه باشد. خانواده مسئولیت تأمین نیازهای عاطفی اعضاء را بر عهده بگیرد و پاسخگوی احساسات آن‌ها باشد. به جای فقدان مشارکت، مشارکت عاری از عاطفه و یا مشارکت بیش از حد، مشارکت (آمیزش) عاطفی از نوع همدلانی وجود داشته و مشارکت بر اساس درک واقعی اعضاء از نیازهای یکدیگر صورت گیرد و به پاسخ‌هایی بینجامد که این نیازها را برآورده سازد.

به علاوه، تحلیل واریانس یکطرفه نشان داد بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد کنترل رفتاری تفاوت معنی‌داری وجود دارد. بگونه‌ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروه‌ها می‌توان اذعان داشت که میزان کارکرد کنترل رفتاری در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۲۷/۴۰) ناسالمتر از ازدواج مدرن (۱۴/۲۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می‌باشد، در حالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۱۴/۲۶) و ازدواج سفید (۱۶/۲۰) تفاوت معنیداری وجود نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی (۲۷/۴۰) نیز ناسالمتر از ازدواج سفید (۱۶/۲۰) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

در تبیین یافته‌های این بخش باید گفت، کنترل رفتار یکی از نشانه‌های رضایت مندی زناشویی و یکی از ابعاد کارایی و عملکرد مطلوب خانواده است که این بعد به قواعدی مربوط می‌شود که به توصیف استانداردها و آزادی‌های رفتاری می‌پردازد (جاویدی، ۱۳۹۲).

عملکرد خانواده بازتاب انعطاف پذیری و بقای مرزها، الگوهای رابطه ای تجربه خانواده اصلی و بافت فعلی از جمله جهت گیری های فرهنگی و ارزشی خانواده است. به علاوه عملکرد انتطباقی خانواده شامل ارتباط خوب میان اعضای خانواده و سطوح پایین تعارض خانوادگی است. (گرین و ورنر، ۱۹۹۶؛ به نقل از ربیعی، ۱۳۸۶). میزان باز بودن خانواده در برابر ابراز احساسات از جمله خشم و تعارض، بیانگر درجه خودابرازی آنهاست. خانواده‌هایی که دارای طیف کاملی از ابراز احساسات از شادی گرفته تا غم و خشم‌می باشند سالم هستند. خانواده‌هایی که دارای الگوی انعطاف ناپدیر هستند و در دامنه محدودی هیجان خود را بروز می دهند، ناسالم تلقی می شوند. شیوه‌های کلامی و غیره کلامی ارتباط خانگی با سنجش مرتبط است. عملکرد خانوادگی همچنین متاثر از قدرت و کنترل در سیستم خانوادگی است. کنترل مثبت و منفی و نفوذ در تمام خانواده‌ها عمل می کند و قواعد ناز و نوازش کردن رسیدگی می شود و قواعد معلوم می کند که قدرت چگونه شکل می گیرد و چه کسی آنرا اعمال می کند و قدرت اعمال کنترل با چه تناسب و ثباتی در خانواده به کار می رود (رأیت و لی هی، ۱۹۸۴؛ به نقل از پیکرستان، ۱۳۸۰).

همچنین، تحلیل واریانس یکطرفه نشان داد بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکردکلی تفاوت معنیداری وجود دارد. بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان کارکرد کلی در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۱۵/۲۰) سالمندان ازدواج مدرن (۲۹/۸۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می‌باشد، همچنین بین گروه ازدواج مدرن (۱۵/۲۰) و ازدواج سفید (۴۶/۲۰) تفاوت معنیداری وجود دارد و کارکرد کلی ازدواج مدرن سالمندان ازدواج سفید می‌باشد. در نهایت در بین گروه ازدواج سنتی (۱۵/۲۰) نیز سالمندان ازدواج سفید (۴۶/۲۰) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنیدار شده است.

در تبیین یافته‌های این بخش باید گفت، بدیهی است که خانواده نهادی اجتماعی است و همچون آینه بی‌عناصر اصلی جامعه را در خود دارد و انعکاسی از نابسامانی‌ها و کج کاری‌ها و یا کارکردهای معقول و مناسب اجتماع است (سودانی و همکاران، ۱۳۸۸). کارکرد خانواده به توانایی خانواده در انجام وظایفی که بر عهده دارد، از جمله تأمین نیازهای عاطفی، روانی، فیزیولوژیکی (مادی) اعضای خود اطلاق می‌شود. تحقیقات نشان داده، سیستمی که بیش از همه بر فرد مؤثر است و رفتارهای او را هر آن شکل می‌دهد، خانواده است. به طور کلی موقعیت فرزندان در خانواده، تعداد و جنسیت فرزندان و ترتیب تولد آنها، نحوه ارتباط آنها با همسالان یا سایر وابستگان، عوامل اقتصادی و فرهنگی، همه در شکل گیری شخصیت آنها، رفتارها و عادات آنها نقش دارند (کرمی و همکاران، ۱۳۸۸). براساس تعریف مینوچین خانواده ناکارآمد، خانواده‌ای است که در مواجهه با موقعیت‌های استرس‌زا به جای منعطف ساختن الگوهای انتقالی و کاهش می‌زد، انعطاف ناپذیری و مرزها را افزایش می‌دهد و مانع کشف راه حل‌های جدید برای برخورد با شرایط استرس‌زا جدید می‌شود و در مقابل، خانواده بهنجار در مقابله با استرس‌های گریزناپذیر زندگی، ضمن حفظ انسجام خانواده، قادر است به منظور تجدید ساختار خود، انعطاف‌پذیری لازم را نشان دهد (مینوچین، ۱۹۹۶، ترجمه بهاری، ۱۳۸۱).

در جمع بندی کلی یافته‌های تحقیق باید گفت، خانواده از جمله ارگانهای بسیار تاثیرگذار بر ایجاد امنیت در روابط اجتماعی و افزایش بهره وری افراد در جامعه می‌باشد. ثابتی بر این باور است که اگر خانواده نتواند نقش اساسی خود را درجهت فراهم نمودن محیط سالم و مناسب برای اعضا به خوبی ایفا نماید ممکن است منجر به آسیب‌های فراوان گردد. اگر چنانچه خانواده به عنوان یک نهاد اجتماعی به ایفای صحیح نقش و کارکردهای خود بپردازد، نه تنها افرادی سالم و به هنجار تحويل جامعه می‌دهد، بلکه بیشترین تأثیر مثبت را بر روی سایر نهادهای اجتماعی مثل آموزش و پرورش، دولت و نظام حقوقی و اقتصادی می‌گذارد. از طرفی، اعتقادات، نگرش‌ها، فعالیت‌ها و اقدامات والدین در قالب الگوی خانوادگی یا سبک والدینی نمود پیدا می‌کند و در صورتی که این الگوی اعمال شده از سوی پدر و مادر دارای تناسب و سازگاری کافی با سایر متغیرها و نیازهای اجتماعی کودک باشد، می‌توان به موفقیت فرد و خانواده در نیل به اهداف از پیش تعیین شده امیدوار بود (کرمی و همکاران، ۱۳۸۸). استرانگ مدعی است، غیر رسمی شدن ازدواج به معنی «کمرنگ شدن هنجارهای اجتماعی است که رفتار مردم را در رسوم معمول جامعه مانند ازدواج تعریف می‌کنند». در نتیجه تحولات گسترده اجتماعی افراد قادر نیستند به درک مطلوبی از ازدواج و چگونگی رویارویی با آن برسند. (استرانگ، ۲۰۱۱)، خانواده نهادی اجتماعی است و همچون آینه بی‌عناصر اصلی جامعه را در خود دارد و انعکاسی از نابسامانی‌ها و کج کاری‌ها و یا کارکردهای معقول و مناسب اجتماع است (سودانی و همکاران، ۱۳۸۸). کارکرد خانواده به توانایی خانواده در انجام وظایفی که بر عهده دارد، از جمله تأمین نیازهای عاطفی، روانی، فیزیولوژیکی (مادی) اعضا خود اطلاق می‌شود. تحقیقات نشان داده، سیستمی که بیش از همه بر فرد مؤثر است و رفتارهای او را هر آن شکل می‌دهد، خانواده است. جامعه در حال گذار ما از نظر فرهنگی در حال گذار سریع از معیارهای سنتی به مدرن است. سنت‌های قدیم ازدواج

مقایسه سبک زندگی آرامش مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی همسران در بین زوجین ازدواج های سفید، سنتی و مدرن
Comparison of relaxed lifestyle, family functioning and spouses' sense of happiness among white, ...

اکثرا در حال فروپاشی و دگرگون شدن به سمت معیارهای جوامع پیشرفته هستند. در شرایط فعلی یک حالت آنومی (بی هنجاری و نابسامانی) در ملاک های ازدواج به چشم می خورد. آنومی حالتی است اجتماعی که هنجارها یا معیارها و موازین اجتماعی در آن نابود یا تضعیف می شوند، آنومی از شرایط نابهنجار و غیر طبیعی جامعه صنعتی مدرن می باشد. آنومی دو بعد فردی و اجتماعی دارد بعد اجتماعی آن فروپاشی ارزش ها و نرم های جامعه و بعد فردی حکایت از سردرگمی درونی انسانهاست. (آقاجانی، ۱۳۹۵). مطالعه حاضر با درک اهمیت این موضوع که فرایند خانواده مربوط به تعامل ها و مراودات و الگوهای تبادل رفتاری اعضا و مبادلات رفتاری و هیجانی آن ها در موارد تعارض، ارتباط یا حل مشکلات است صورت گرفته است. الگوی روابط مربوط به تسلیل تعامل اعضا خانواده است. تعامل هایی که به نتایج مثبت یا منفی منجر می شود. عواطف خانوادگی نیز مربوط به آهنگ و حجم تعامل عاطفی و نحوه تجربه یا تعبیر گفتگوهاست. تلاش های صورت گرفته برای شناخت پیچیدگی و ظرایف روابط خانواده و فرایندهای آن توجه متخصصان را به اهمیت و ضرورت آموزش و یادگیری مهارت های پیش نیاز برای ورود به زندگانی مشترک و تشکیل مهم ترین کانون اجتماعی جلب نموده است. در همین راستا تحقیقاتی نیز در داخل و خارج کشور نیز انجام شده است که در ادامه به برخی از آن ها اشاره می شود. رمضانی فر و آدیش (۱۳۹۷) در پژوهش خود به مطالعه تجربه زیسته افراد در مورد ازدواج سفید در ایران (مطالعه کیفی جوانان شهرستان گیلان) پرداختند. نتایج تحقیق بیانگر اینکه ازدواج سفید در بین جوانان رواج یافته است. عواملی چون وضعیت اقتصادی، مشکلات مربوط به طلاق، کاهش کنترل والدین، نیازهای جنسی و عاطفی، جهانی شدن، فردگرایی، کم رنگ شدن اعتقادات دینی و دوستان نقش مهمی در گرایش به ازدواج سفید در بین جوانان داشته است. عدم پذیرش از سوی جامعه و خانواده، فقدان حمایت قانونی و داشتن رابطه پنهانی از جمله محدودیت های این شیوه زندگی می باشد. سعید طالشی و سلطانی (۱۳۹۷) در پژوهشی که باهدف بررسی نقش ویژگی های شخصیتی و جمعیت شناختی در پیش بینی نگرش به ازدواج سفید در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان انجام شد، نشان دادند که ویژگی های شخصیتی و جمعیت شناختی نقش معنی داری در پیش بینی نگرش به ازدواج سفید داشتند. احمدی (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان "اتفاقی با در باز: پژوهشی جامع در باب ازدواج سفید در ایران" نشان داد که عوامل محیطی (شرایط اقتصادی، ساختار اجتماعی، چارچوب قانونی و رسمی)، عوامل مداخله گر (شرایط خانوادگی، کمنگ شدن نظارت، زیست در مهاجرت) و عوامل زمینه ای (تجربه رابطه و جهان بینی فردی) عوامل مؤثر در ازدواج سفید هستند. عباس زاده و همکاران (۱۳۸۹) در تحقیقات خود به این نتیجه رسیده اند که بین اکثر معیارهای انتخاب همسر با جنس دانشجویان ارتباط معناداری وجود دارد؛ و فقط معیار پاییندی به اعتقادات دارای ارتباط معناداری با جنس دانشجویان نبود. بیشترین اختلاف در پاسخ ها در زیبایی ظاهری و شغل همسر بوده که بترتیب برای پسران و دختران از اهمیت بیشتری برخوردار بوده است. خان محمدی و پرتوی (۱۳۹۶) در پژوهشی به بررسی رضایت از زندگی زناشویی در میان زوجین دارای سبک های سنتی و مدرن و عوامل اجتماعی - فرهنگی مرتبط با آن در شهر میاندوآب پرداختند. نتایج نشان داد که تفاوت معناداری بین جنسیت و میزان رضایت زناشویی بر حسب سبک زندگی وجود ندارد. رابطه معناداری بین میزان فاصله سنی زوجین بر حسب سبک زناشویی با میزان رضایت زناشویی وجود ندارد. میانگین میزان میانگین میزان رضایت زناشویی بر حسب طبقه اقتصادی - اجتماعی به لحاظ آماری تفاوت معناداری دارد. همچنین میزان رضایت زناشویی بر حسب تحصیلات بین دو گروه زوجین به لحاظ آماری تفاوت معناداری دارد. در میزان رضایت زناشویی در بررسی رابطه بین تعداد فرزندان در هر دو گروه زوجین (سنتی و مدرن) نتایج نشان دهنده وجود رابطه و تایید این فرضیه است. نتایج در مورد اقتدار خانوادگی و میزان رضایت زناشویی نیز وجود رابطه مستقیم و معناداری بین دو گروه زوجین را نشان می دهد. نتایج به دست آمده بیانگر آن است که بین پاییندی به دین و رضایت زناشویی بر حسب سبک زناشویی تفاوت معنادار وجود دارد.

منابع

- آقاجانی مرسا، ح. (۱۳۹۵). جامعه شناسی همسرگرینی، ازدواج و طلاق. تهران: نشر علم، برک، لورا. ای. (۲۰۰۱). روانشناسی رشد. ترجمه: یحیی سیدمحمدی (۱۳۸۶)، تهران: نشر ارسیاران.
- پیکرستان، ع. (۱۳۸۰). بررسی عملکرد خانواده های دارای دختر نوجوان فراری و خانواده های دارای دختر نوجوان عادی، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مشاوره، دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تربیت معلم.
- تقی زاده، م، رضوانی، ش. (۱۳۹۶). مقایسه سبک زندگی آرامش مدار، موسسه آزمون پارهای ۱-۲۵

- جاویدی، ن. (۱۳۹۲). اثربخشی زوج درمانی هیجان مدار بر بیهود رضایت زناشویی زوجین و کنترل رفتار خانواده. مشاوره کاربردی، ۳(شماره ۲)، ۶۵-۶۸.
- جوکار، ب.، رحیمی، م. (۱۳۸۶). تأثیر الگوهای ارتباطی خانواده بر شادی در گروهی از دانش آموزان دبیرستانی شهر شیراز: روانپرشناسی و روانشناسی پالینی/ایران، ۹(۵۱)، ۳۷۶-۳۸۴.
- حیدریانی، ا.، چرخیان، ا. (۱۳۹۶). کیفیت رابطه ولی-فرزنده نوجوانان اقدام به خودکشی و نوجوانان عادی. *فصلنامه رفاه اجتماعی*، ۱۲(۳)، ۸۳-۶۷.
- خان محمدی، ف.، پرتوی، ل. (۱۳۹۶). بررسی رضایت از زندگی زناشویی در میان زوجین دارای سبک‌های سنتی و مدرن و عوامل اجتماعی-فرهنگی مرتبط با آن در شهر میاندوآب. *مطالعات جامعه شناسی*، ۱۰(۳۴)، ۱۰۹-۱۲۶.
- ربیعی، س. (۱۳۸۶). بررسی تاثیر روابط درمانی زوجی بر عملکرد خانوادگی زوجین شهر اصفهان. پایان نامه کارشناسی/رشد، دانشگاه اصفهان.
- رضا پور، م. ص.، یاعین، ا.، آیین پرست، ن.، حشمتی، ف. (۱۳۹۳). اثربخشی بر درمان متنی بر دلیستگی بر عملکرد خانواده مادران دارای سبک‌های دلیستگی نایمن. *فصلنامه مطالعات روانشناسی پالینی*، ۱۵(۴)، ۱۸۱-۱۷۵.
- رمضانی فر، ح.، آدیش، م. ع. (۱۳۹۷). مطالعه تجربه زیسته افراد در مورد ازدواج سفید در ایران (مطالعه کیفی جوانان شهرستان گیلان). *مطالعات توسعه اجتماعی-فرهنگی*، ۷(۱)، ۱۹۵-۲۱۷.
- رئیسی، ف.، ایسی، ج.، یزدی، م.، زمانی، م. (۱۳۸۹). مقایسه ای سلامت روان و شیوه‌های فرزندپروری در بین نوجوانان اقدام کننده به خودکشی و غیر خودکشی کننده. *فصلنامه علوم رفتاری*، ۱۲(۵)، ۶۲-۴۹.
- درویش زاده، س.، پاشا، غ. (۱۳۸۹). بررسی اثر بخشی آموزش پیش از ازدواج بر قصه عشق دانشجویان. *یافته‌های نو در روان شناسی (روان شناسی اجتماعی)*. دوره ۵. شماره ۱۴. ۱۴-۲۳.
- سعید طالشی، ل.، سلطانی، ا. (۱۳۹۷). نقش ویژگی‌های شخصیتی و جمعیت شناختی در پیش‌بینی نگرش به ازدواج سفید در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان. *ماهنشامه پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری*، ۳(۲۴)، ۱۲-۳۴.
- سلیمی، ج.، کریمی، م. (۱۳۹۱). تاثیر آموزش مفاهیم نظریه لازاروس بر تغییر نگرش نسبت به انتخاب به همسر در بین دانشجویان دختر. *فصلنامه مشاوره و روان درمانی*، ۱(۴)، ۵۳۳-۵۱۲.
- سودانی، م.، مهرابی‌زاده هنرمند، م.، فرج بخش، س. (۱۳۸۸). بررسی اثربخشی آموزش به شیوه شناختی-رفتاری بر بیهود کارکرد خانواده زوجین ناسازگار، دست آوردهای روانشناختی (علوم تربیتی و روان شناسی)، ۴(۲)، ۷۱-۸۶.
- طل، آ.، توسلی، ا.، شریفی‌راد، غ. ر.، شجاعی‌زاده، د. (۱۳۸۹). بررسی سبک زندگی ارتقاء سلامت و رابطه آن با کیفیت زندگی در دانشجویان مقطع کارشناسی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، مجله تحقیقات نظام سلامت، ۷(۴)، ۵۱-۳۷.
- صادقی، م.، فاتحی‌زاده، م.، احمدی، ا.، بهرامی، ف.، اعتمادی، ع. (۱۳۹۴). تدوین مدل خانواده سالم براساس دیدگاه متخصصان خانواده (یک پژوهش کیفی)، *فصلنامه مشاوره و روان درمانی خانواده*، ۵(۱۶)، ۱۴۱-۱۷۱.
- فاضلی، ن. (۱۳۹۱). *خانواده و زندگی شهری*. تهران: تیسا.
- عباس‌زاده، م.، بهی، م.، دربندی، م. ع.، یوسفی، م.، جمال‌زاده، ف. (۱۳۸۹). معیارهای انتخاب همسر در دانشجویان دختر و پسر دانشگاه علوم پزشکی زابل در سال ۱۳۸۷. *دانشگاه علوم پزشکی زابل (رستمینه)*، ۲(۳)، ۸۰-۸۸.
- کرمی، ج.، شریفی، خ.، بشلیده، ک. (۱۳۸۸). بررسی رابطه عملکرد خانواده با سر سختی روان شناختی در دانش آموزان دوره‌ی متوسطه شهر کرمانشاه، مجله دست آوردهای روان شناختی (علوم تربیتی و روان شناسی)، دانشگاه شهید چمران اهواز، ۴(۱۶)، ۱۸۸-۱۷۷.
- کاظمی‌پور، ش. (۱۳۸۵). تحول سن ازدواج در ایران و عوامل جمعیتی موثر بر آن؛ پژوهش زنان، ۲(۱۳)، ۶۳-۴۹.
- لیبیی، م. م. (۱۳۹۲). *جامعه شناسی تاریخی ازدواج*. تهران: نشر علم.
- محسن‌زاده، ف. (۱۳۸۹). بررسی عوامل شکست ازدواج‌های سنتی و غیر سنتی در بافت فرهنگی اجتماعی، رساله‌ی دکتری، دانشگاه خوارزمی.
- مینوچین، س.، فیشمن، ا.ج. (۱۹۹۶). *فنون خانواده درمانی، ترجمه بهاری، فرشاد و سیا، فرح* (۱۳۸۱). تهران: انتشارات رشد.
- ناموران گرمی، ک.، مرادی، ع.، فرزاد، و.، زهراکار، ک. (۱۳۹۶). تعیین ابعاد سازگاری زناشویی در زوج‌های ایرانی: یک مطالعه کیفی. *مجله سلامت و مراقبت*، ۱۹(۳)، ۱۸۲-۱۹۴.
- نعمیمی، م. (۱۳۹۰). تاثیر تعامل خانواده و ماهواره در بروز پدیده طلاق (مطالعه موردي شهرستان گرگان). *جامعه شناسی مطالعات جوانان*، ۱(۱)، ۲۱۱-۲۱۲.

مقایسه سبک زندگی آرامش‌مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی همسران در بین زوجین ازدواج‌های سفید، سنتی و مدرن
Comparison of relaxed lifestyle, family functioning and spouses' sense of happiness among white, ...

- Fincham, F. D., Stanley, S. M., Beach, S. R. (2007). Transformative processes in marriage: An analysis of emerging trends. *Journal of Marriage and Family*, 69, 275-292.
- Franklin, S.S. (2010). *The psychology of happiness: A good human life*. NewYork: Cambridge University Press.
- Sugar, M. (1993). Female Adolescent Development, Brunner/Mazel. Inc.
- Strong, Bryan. (2011). *the Marriage and Family Experience*. Thomson higher Education10th. Davids Drive, Belmont, C.A. 98-90.
- Teachman, Jay. (2003). Premarital Sex, Premarital Cohabitation, and the Risk of Subsequent Marital Dissolution among Women. *Journal of marriage and famil. Volume65, Issue2*. 444-455.